

Закон і діти

Аналіз стану злочинності серед неповнолітніх на території Славутича за поточний період 2013 року засвідчив про невеликі в діяльності органів та служб, уповноважених здійснювати профілактику правопорушень серед дітей.

Так, упродовж восьми місяців поточного року однією неповнолітньою особою, яка перебувала на профілактичному обліку в кримінальній міліції у справах дітей Славутичького МВ ГУ МВС України в Київській області, було скоєно п'ять злочинів (для порівняння: упродовж аналогічного періоду 2012 року неповнолітніми скоєно три злочини).

Також у цьому році мали місце три випадки притягнення неповнолітніх до адміністративної відповідальності (розпивання пива, алкогольних напоїв, куріння тютюнових виробів у заборонених місцях, правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин).

За таких обставин одну службову особу за поданням прокуратури притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

Однак, незважаючи на упущення в роботі органів та служб, уповноважених здійснювати профілактику правопорушень серед неповнолітніх, відповідальність за вчинки дітей все ж таки покладається на батьків, тим більше, що згідно положень Сімейного кодексу України саме вони ЗОБОВ'ЯЗАНІ виховувати дитину в дусі поваги до прав та свобод інших людей, ЗОБОВ'ЯЗАНІ піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток.

Разом з тим реальна картина сьогодення показує: досить часто батьки забувають, що сімейні обов'язки є такими, які тісно пов'язані з особою, а тому не можуть бути перекладені на інших

– працівників освіти, службу в справах дітей та сім'ї, кримінальну міліцію в справах дітей тощо.

В результаті безконтрольності з боку батьків, діти, потрапляючи під негативний вплив найближчого оточення (це можуть бути як однолітки, так і дорослі особи) або ж з власної ініціативи, ведуть антисоціальний спосіб життя – вживають алкогольні напої, тютюнові вироби, наркотичні засоби та психотропні речовини.

Поділ влітку цього року в місті Славутич, коли стало відомо про факт вживання наркотичних засобів та психотропних речовин групою неповнолітніх осіб, стали підтвердженням вищесказаного.

Нажаль, діти не усвідомлюють, ідо наркотик та алкоголь не просто шкодять їх здоров'ю, а й поступово їх вбивають, оскільки середня тривалість життя людини після початку регулярного прийому наркотиків становить 7 років, а наркозалежні люди рідко доживають до 30–35 років.

У даному випадку слушним є вислів Олександра Бестужева: «В беду падають, як в пропасть, вдруг, но в преступление сходят по ступеням». Тобто, починаючи з алкоголю та наркотиків, діти закінчують вчиненням кримінально каранних діянь, що тягне за собою настання кримінальної відповідальності.

Викликає стурбованість підвищення рівня агресивності неповнолітніх, свідченням чого є два кримінальні провадження, розпочаті за фактами спричинення неповнолітніми один одному тілесних ушкоджень.

У контексті сказаного хотілося б загострити увагу батьків на зміни в законодавстві України про охорону дитинства, спрямовані на запобігання впливу на дітей факторів, що можуть призвести до формування в них асоціальної поведінки, які набрали чинності влітку цього року.

Відтепер діти віком до 16 років можуть перебувати у закладах, в яких проводиться діяльність у сфері розваг (бари, кафе, нічні клуби тощо), або закладах громадського харчування лише в присутності одного з батьків чи іншого законного представника дитини або особи, яка її супроводжує і несе за неї персональну відповідальність.

За порушення порядку перебування дітей у цих закладах винні особи (власники вказаних закладів або уповноважені ними особи) несуть відповідальність згідно ст. 180-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Батьки, які допустили перебування дітей у вказаних закладах без їх нагляду, можуть бути притягнуті до адміністративної відповідальності згідно ст. 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення (невиконання батьками або особами, ідо їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей).

Враховуючи те, що нагляд за додержанням законодавства у сфері захисту прав дітей, у тому числі законодавства про профілактику правопорушень серед неповнолітніх, є одним із пріоритетних напрямків діяльності органів прокуратури України, протоколом оперативної наради працівників прокуратури міста Славутич від 25 липня 2013 р. заплановано у жовтні проведення перевірок щодо додержання законодавства при здійсненні заходів, спрямованих на профілактику злочинності серед неповнолітніх. Крім того, з метою попередження правопорушень серед дітей також планується проведення лекцій для старшокласників закладів освіти міста.

А. КОТЯШ,
прокурор м. Славутича,
радник юстиції